

VERSLAG

Centraal College van Deskundigen Bodembeheer en Accreditatiecollege Bodembeheer

Datum : 11 december 2014
Tijd : 09:30 – 12:45 uur
Plaats : Park Plaza Hotel, Utrecht
Kenmerk : SIKB-CCvD en AC Bodembeheer verslag 11 december 2014

Aanwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door of rol
ir. Th. Edelman		Voorzitter
drs. M. Beckman-Lapr�e	Rijkswaterstaat, Bodem+	Ministerie van I en M
mw. S. Beerkens	Gemeente Haarlemmermeer	VNG
ing. J.A. v.d. Bom	DrechtConsult	Bouwend Nederland en NVPG
drs. J. Fokkens	Stichting Bodemsanering NS	VNO-NCW
ir. H.J.F. Groeneveld	Gemeente Rotterdam	BOG en VA
drs. A.A. de Groof	SIKB-programmabureau	secretaris, verslag
ir. J.W. Hutter	Alcontrol	FeNeLab
ing. J. Keijzer	Kiwa	VOC
ir. J.W.P.M. Knaapen	KWA	VNO-NCW
mr.drs. H.H. Koster	Royal Haskoning DHV	VKB
drs.ing. G.J. Pijpker	Vamisol	VVMA
drs.ing. M.M. van Rijn	NEN	NEN
ing. G. Schrage	Provincie Zeeland	IPO
ing. A.P.M. Timmermans	Terratech	Bodemenergie NL
mw. D. van de Wijnboom	HHSK	UvW
ir. H.H. Zijlstra	Antea Group	VKB

Afwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door of rol
mr.drs. E.C. Alders	Vereniging FME-CWM	VNO-NCW
ing. E. Eerland	Eerland Certification	VOC
dhr. W.G.N.A. van Grinsven	Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat
dr.ir. R.A. van der Meer	Wetterskip Fryslân	UvW

Gasten	Werkt bij	Gast bij
drs. A. Deelen	SIKB (bestuur)	agendapunt 9
mr.drs. W. de Koning	SIKB	alle agendapunten
drs. E.P.Th. Ruwiel	ministerie van I en M	agendapunt 6

Actie **Verslag**

Gedeelte met alleen CCvD Bodembeheer

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet eenieder van harte welkom. De vergadering stelt de agenda ongewijzigd vast.

Actie Verslag

2. BRL SIKB 2100 en protocol 2101, Mechanisch boren

2a. Vaststellen versie BRL SIKB 2100 en protocol 2101, geactualiseerd op technisch inhoudelijke punten

Het Centraal College geeft de volgende reacties.

- mevrouw Van de Wijnboom geeft aan:
 - dat de waterschappen belanghebbende partij zijn bij dit onderwerp en daarom in de gelegenheid gesteld willen worden om op een degelijke manier op de voorstellen te reageren;
 - dat de waterschappen vinden dat het toestaan van spuitboringen een aanzienlijk risico voor het grondwater tot gevolg heeft. Zij stelt vast dat spuitboringen op verschillende plaatsen in BRL SIKB 2100 en/of protocol 2101 worden genoemd, wat de suggestie kan wekken dat ze zijn toegestaan. De heer De Groof geeft aan dat spuiboringen worden genoemd om duidelijk te maken dat toepassing van die techniek verboden is. **Actie:** nagaan of de teksten eenduidig zijn op dit punt;
 - dat een van de wijzigingen lijkt toe te staan om een situatie achter te laten waarin verschillende waterkwaliteiten met elkaar zouden kunnen mengen. De heer Timmermans geeft aan dat dit alleen zo is in gevallen waarin het bevoegde gezag daarvoor expliciet toestemming heeft gegeven. Mevrouw Van de Wijnboom wil nader bestuderen of de voorgestelde tekst hierover eenduidig is. De heer Schrage wijst erop dat het erop lijkt dat de genoemde eisen (pag. 19 in het protocol) alleen van toepassing zijn voor boringen met een einddiepte van meer dan 10 m -mv. De heer Timmermans licht toe dat de eisen bij dergelijke boringen van toepassing zijn vanaf het maaiveld.

AdG

- de heer Fokkens merkt op dat grout in sommige omstandigheden kan breken. De heer Timmermans licht toe dat afdichtingsmaterialen moeten voldoen aan algemene eisen, waaronder een maximale doorlatendheid. Dit borgt dat grout alleen mag worden toegepast als dat hieraan voldoet;
- de heer Timmermans stelt vast dat de nu voorliggende opties voor het gebruik van werkwater niet voorzien in een situatie waarin zich op grotere diepte een verontreinigingspluim bevindt. Een eis dat wordt nagegaan of dit zich voordoet moet worden toegevoegd;

AdG

- de heer Keijzer vindt de frequentie van wijzigingen aan dit certificatieschema hoog;
- de heer Knaapen vraagt zich af of de in de BRL gestelde eisen aan het onderhouden van de ervaring wel het doel van een certificatieschema dienen. **Actie:** generieke discussie over eisen aan het onderhoud van ervaring voorbereiden;
- de heer Van Rijn geeft aan dat heer Nijmeijers in de begeleidingscommissie niet de NEN Subcommissie Veldwerk vertegenwoordigt. Verder is NEN-EN 45011 intussen vervangen door NEN-EN-ISO/IEC 17065. Over dit laatste wijst de heer De Groof op het in de vorige vergadering genomen besluit dat hierin voorziet;
- de heer Schrage:
 - stelt dat het toepassen van oppervlaktewater als werkwater in strijd is met de Wet bodembescherming. De heer Timmermans licht toe dat, om verslechtering van de grondwaterkwaliteit te voorkomen, een eis is opgenomen dat na voltooiing van de boring het boorgat moet worden doorgespoeld met een veelvoud van het gebruikte werkwater. Aan de tekst wordt het woord 'aansluitend' toegevoegd;

AdG

- vraagt zich af of het afdichten van achterblijvende peilbuizen niet een uitbreiding van de reikwijdte is. Dat is niet het geval, een en ander is alleen verduidelijkt. De heer Zijlstra zou graag voorkomen dat bij het afdichten van een boorgat of peilbuis meerdere erkende bedrijven moeten worden ingeschakeld. **Actie:** dit punt meenemen bij de volgende aanpassing van BRL SIKB 2000;
- de stelling van de heer Groeneveld dat met laagdetectie achteraf nog geen ervaring

Actie Verslag

is opgedaan wordt tegengesproken. Behandeling van dit punt wordt daarom verplaatst naar agendapunt 2b. Dit scheidt de mogelijkheid om tijdens de reactieperiode aan te tonen dat deze techniek is gevalideerd.

Het CCvD Bodembeheer besluit:

- AdG**
- de waterschappen tot 14 januari 2015 tijd te geven om op deze voorstellen te reageren, het Programmabureau SIKB mandaat te geven om de daaruit voortkomende reacties op redactioneel niveau in de voorstellen te verwerken en een groep, bestaande uit mevrouw Van de Wijnboom en de heren Beckman-Lapr , Timmermans en Fokkens, mandaat te geven om de daaruit voortkomende reacties op inhoudelijk niveau in de voorstellen te verwerken. **Actie:** bijeenkomst van deze groep organiseren;
 - het bestuur van SIKB te adviseren om de nu voorliggende versie 3.1.5 van BRL SIKB 2100 en protocol 2101 vast te stellen, na verwerking van de in deze vergadering gemaakte opmerkingen en de resultaten van hetgeen onder het bolletje hierboven is beschreven.

2b. Vrijgeven voor een openbare reactieronde nieuwe versie BRL SIKB 2100 en protocol 2101

Het Centraal College geeft de volgende reacties.

- verschillende leden vinden het jammer dat de begeleidingscommissie niet met een eenduidig voorstel is kunnen komen. Er wordt op gewezen dat dit in de vorige vergadering wel het geval was. Het tweede voorstel is daarna ontstaan, waarna, ook in het licht van de urgentie van dit onderwerp, feitelijk te weinig tijd resteerde om beide voorstellen weer terug te brengen  n voorstel. De urgentie ligt in het feit dat de sector verwacht dat het bestaande ongelijke speelveld meerdere bedrijven op korte termijn in grote problemen brengt;
- de heer Knaapen geeft aan dat voorstel A de oorspronkelijk bedoelde reikwijdte van het certificatieschema reflecteert. Het focust de aandacht ook op die boringen die de grootste risico's voor de grondwaterkwaliteit met zich meebrengen. In reactie hierop maakt de heer Van der Bom duidelijk dat Bouwend Nederland achter voorstel 1 staat: de kwaliteit van boringen voor bemalingen moet worden geborgd, in de vigerende versie van het schema is een deel van deze boringen buiten de reikwijdte geplaatst, wat de kwaliteit niet dient. Voorstel 1 beoogt de kwaliteit van alle boringen te borgen en tegelijkertijd duidelijkheid te scheppen;
- een inventarisatie door de voorzitter brengt aan het licht dat het Centraal College verdeeld is over de te maken keuze. De voorzitter stelt daarom voor om de begeleidingscommissie een duidelijk omschreven opdracht mee te geven. De heer Knaapen benadrukt dat het in de grond geen technische discussie betreft, dat er grote economische belangen mee gemoeid zijn en dat de discussie mede daardoor op beleidsniveau gevoerd moet worden.

Het CCvD Bodembeheer besluit:

- MB-L en AdG**
- het ministerie van I en M te verzoeken om (**actie**) een onderzoek uit te voeren naar de gewenste reikwijdte van de erkenningsplicht voor mechanisch boren;
 - een permanente commissie in te stellen voor het mechanisch boren, waarvan de samenstelling gelijk is aan de bestaande begeleidingscommissie, uitgebreid met een vertegenwoordiging van de waterschappen. **Actie:** waterschappen om vertegenwoordiging vragen.
- DvdW**

3. Vaststellen nieuwe versie BUM's en HUM's Bodemenergie

Het Centraal College heeft geen opmerkingen bij dit punt.

Actie **Verslag**

Het CCvD Bodembeheer besluit:

Om de nu voorliggende versie 2.3 van de BUM's en de HUM's Bodemenergie vast te stellen en in werking te laten treden per 1 januari 2015.

4. Vaststellen nieuw Wijzigingsblad bij BRL SIKB 7000

AdG

De heer Keijzer vraagt of de certificatie-instelling Wijzigingsbladen op het certificaat moet vermelden. **Actie:** dit wordt nagegaan. Het Centraal College heeft verder geen opmerkingen bij dit punt.

Het CCvD Bodembeheer besluit:

Het bestuur van SIKB te adviseren om het nu voorliggende Wijzigingsblad bij BRL SIKB 7000, versie van 11 december 2014, vast te stellen.

Gedeelte met alleen AC Bodembeheer

5. Vaststellen aangevulde Wijzigingsbladen bij AS SIKB 1000 en 2000

De heer Van Rijn verzoekt om naast Correctiebladen, waarnaar al wordt verwezen, ook naar Wijzigingsbladen van het NEN te verwijzen.

Het Accreditatiecollege Bodembeheer besluit:

Het bestuur van SIKB te adviseren om de nu voorliggende Wijzigingsbladen bij AS SIKB 1000 en 2000, beiden versie van 11 december 2014, vast te stellen, na verwerking van de door het Accreditatiecollege gegeven reactie.

Gedeelte met CCvD en AC Bodembeheer

6. Stand van zaken ontwikkeling essentiële eisen

De heer Ruwiel van het ministerie van I en M geeft, op uitnodiging, een toelichting op de stand van zaken in de ontwikkeling van essentiële eisen. Het gaat hierbij nadrukkelijk alleen om eisen uit private documenten die uit een oogpunt van publiek belang als essentieel gezien worden. Het ministerie heeft met Bodem+ tekstvoorstellen opgesteld voor essentiële eisen binnen de reikwijdte van de schema's onder BRL SIKB 1000, 2000, 6000,7000 en BRL 9335 en die vooralsnog besproken met de belanghebbende uitvoerende en opdracht gevende bedrijven. Een belangrijk element in de discussie is het detailniveau. Gemikt wordt op het definitief hebben van de teksten in het eerste kwartaal van 2015. Het is nog niet duidelijk wanneer de ontwikkeling van essentiële eisen bij andere documenten die onder de werking van het Besluit bodemkwaliteit vallen (zoals BRL-en voor secundaire materialen, BRL-en voor bodembescherming, NEN's) wordt gestart.

De Colleges hebben de volgende reacties:

- op een vraag van de heer Groeneveld geeft de heer Ruwiel aan dat uit de eisen in de huidige voorstellen nog een selectie moet worden gemaakt;
- mevrouw Van de Wijnboom vraagt hoe dit zich verhoudt met de beoogde vermindering van de regeldruk via onder meer de introductie van de Omgevingswet. De heer Ruwiel geeft aan dat het gaat om nadere invulling van het toezicht op al bestaande regelgeving, waarom nadrukkelijk is verzocht (focus aan te brengen in het publieke toezicht).

7. Jaarrapportage 2013

De heer Knaapen complimenteert de auteur met de prima managementsamenvatting. Beide Colleges hebben verder geen opmerkingen bij dit punt.

Actie **Verslag**

Het CCvD / AC Bodembeheer besluit:

- in te stemmen met de op 2 oktober verzochte aanvullingen en als gevolg daarvan de nu voorliggende versie van de Jaarrapportage 2013 vast te stellen.

8. Vergaderdata 2015

Het Centraal College vindt de vergaderdruk in de huidige situatie al hoog en is daarmee geen voorstander van het verminderen van het aantal vergaderingen.

Het CCvD / AC Bodembeheer besluit:

- de vergaderdata voor 2015 ongewijzigd te laten: 12 februari, 16 april, 18 juni, 8 oktober en 10 december, steeds vanaf 09:30 en in beginsel bij RWS Leefomgeving/Bodem+ in Utrecht. De heer Beckman-Lapr e wijst erop dat zijn organisatie begin 2015 verhuist. Hij zal (**actie**) de nieuwe vergaderlocatie tijdig aan het College communiceren.

9. Kennismaking met de voorzitter van het SIKB-bestuur

De heer Deelen verontschuldigt zich voor zijn afwezigheid de vorige vergadering. Hij benadrukt dat het bestuur van SIKB de Colleges als essenti le schakels ziet in de ontwikkeling en het beheer van de schema's. Hij bezoekt alle colleges en programmaraden. De sector archeologie ziet SIKB als de (enige) plaats waar publieke en private partijen elkaar ontmoeten, wat voorheen niet het geval was. De sector bodembescherming beziet naast een aantal wensen vooral de verbetering ten opzichte van de periode waarin SIKB de bodembescherming nog niet faciliteerde. In de sector bodembeheer lijkt de situatie deels anders, de samenwerking lijkt een andere fase te zijn ingegaan.

De heer Timmermans heeft een aantal vragen bij de procesgang in het Centraal College. Hij stelt vast dat een aantal partijen niet in begeleidingscommissies vertegenwoordigd is. Vooral bij de certificatie-instellingen leidt dit tot knelpunten, omdat daardoor naar zijn mening in de begeleidingscommissies geen toets op de certificeerbaarheid van concept-teksten plaatsvindt, waarna dit pas een punt van discussie wordt in het Centraal College. De heer Keijzer geeft daarop aan dat de certificatie-instellingen praktijkpunten bespreken in een door SIKB gefaciliteerd periodiek overleg. De heer Hutter stelt vast dat het procedureel ook is geregeld via de Secties. Mevrouw Van de Wijnboom zou de onderlinge relaties tussen de verschillende groepen graag duidelijker hebben.

De heer Koster stelt dat de deskundigen in het Centraal College tegelijkertijd ook belangenbehartiger zijn. Om tijdig vast te kunnen stellen welke partijen bij een traject moeten worden betrokken zouden voorgenomen projecten ter kennisneming aan het College moeten worden voorgelegd. Dit zou bijvoorbeeld kunnen via een terugkoppeling vanuit de Programmaraad, of via een bijvoorbeeld jaarlijks terugkerend agendapunt specifiek gericht op welke trajecten eraan zitten komen.

De heer Van der Bom ziet het als een knelpunt dat de regelgeving alleen statisch verwijst naar onze documenten, waardoor slagvaardig aanpassen feitelijk niet mogelijk is.

Daarnaast stelt de heer Timmermans vast dat de agenda van elke vergadering vol en breed is. Waar private partijen zich kunnen beperken tot hun eigen sector moet dit vooral voor overheidsvertegenwoordigers een knelpunt zijn, omdat zij op alle onderwerpen deskundig moeten zijn. Mevrouw Beerkens stelt dat dit voor een deel kan worden ondervangen door voorstellen te voorzien van een duidelijker analyse van voors

Actie **Verslag**

en tegens en van de eraan verbonden risico's.

Het College stelt vast dat er weinig terugkoppeling is vanuit het bestuur van SIKB.

De heer Deelen spreekt het vertrouwen uit dat er na publicatie van de essentiële eisen een nieuw evenwicht ontstaat tussen publiek en privaat en dat daarmee de rust kan weerkeren.

De heer Hutter benadrukt dat het in Nederland bestaande stelsel vergeleken met de situaties die hij kent in het buitenland een toonbeeld is van onderling overleg en inspraak.

10. Verslag vergadering CCvD en AC van 2 oktober 2014

De vergadering stelt het verslag ongewijzigd vast.

Naar aanleiding van:

- pag. 2, onder punt 2a: de heer Keijzer ziet zijn verzoek om de eisen uit de NEN-EN-ISO/IEC 17065 niet te dupliceren in de schema's niet terug in de bij de Raad voor Accreditatie ingediende stukken;
- pag. 3 en 4, onder punt 5: de heer Groeneveld vraagt of de ingebrachte punten zijn voorgelegd aan de begeleidingscommissie. De heer De Groof antwoordt hierop bevestigend.

Naar aanleiding van de acties:

- de heer Beckman-Lapr e geeft aan dat de discussie over de veldwerkers in opleiding goed vordert en lijkt af te stevenen op een finale tekst.

11. Mededelingen, rondvraag en sluiting

Mededelingen

- de heer Keijzer merkt op dat in het aangevulde art. 5.1.9 Rbk onder de punten 18 en 19 de data tot wanneer de vrijstelling geldt foutief zijn vermeld: 1 oktober 2016 (bij BRL SIKB 7000) moet zijn 1 oktober 2015 en 1 januari 2015 (bij BRL SIKB 7500) moet zijn 1 januari 2016. De heer Beckman-Lapr e bevestigt dit en geeft aan dat via een brief wordt geregeld dat hierdoor geen problemen ontstaan;
- eerder is aangegeven dat de certificatie-instellingen nog tot 1 januari 2016 hebben om hun accreditatie voor BRL SIKB 2100 rond te krijgen. Deze datum is uiteindelijk vastgesteld op 1 juli 2015;
- het verslag van het overleg van de certificatie-instellingen moet zelfstandig leesbaar zijn. Dit vergt onder meer beschrijving van de praktijkpunten en niet alleen van het resultaat van de daarover gevoerde discussie. **Actie:** aanpassingen doorvoeren.

AdG

Rondvraag

- de heer Pijpker geeft aan dat hij uit het bedrijf Arnicon is gestapt en als zelfstandige is begonnen onder de naam Vamisol. Hij blijft in deze hoedanigheid vertegenwoordiger van de VVMA;
- er zijn verder geen punten voor de rondvraag.

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 12:45 uur.

Acties

Openstaand uit deze vergadering

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
11-12-2014	AdG	nagaan of in protocol 2101 passages voorkomen die suggereren dat spuitboringen zijn toegestaan.	
11-12-2014	AdG	generieke discussie over de eisen aan onderhoud ervaring voorbehouden.	
11-12-2014	AdG	afdichten van boorgaten en peilbuizen meenemen bij aanpassing van BRL SIKB 2000.	
11-12-2014	AdG	bijeenkomst ad-hoc werkgroep van CCvD leden mechanisch boren organiseren.	
11-12-2014	MB-L en AdG	onderzoek naar de gewenste reikwijdte van de erkenningsplicht voor mechanisch boren.	
11-12-2014	DvdW	waterschappen om vertegenwoordiging vragen	
11-12-2014	AdG	nagaan of de certificatie-instelling wijzigingsbladen op het certificaat moet vermelden.	
11-12-2014	MB-L	adres nieuwe vergaderlocatie doorgeven.	
11-12-2014	AdG	verslag CI overleg zelfstandig leesbaar maken, onder meer door duidelijke verwijzing naar beschrijving praktijkpunten op website SIKB (vraagt organiseren toegang CCvD/AC leden tot dat deel van de site).	

Openstaand uit vorige vergaderingen

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
18-04-2013	JdB, JKe, EE	Bespreken verschil in audittijd 9001 bij dezelfde of bij verschillende CI bij systeemcertificatie.	uitvoering zodra aan de orde in traject BRL SIKB 15000.
17-04-2014	AdG	standpunt BOGG nagaan en discussie met I en M en Bodem+ voeren over de link met de erkenningsregeling.	
19-06-2014	WdK	Voorstel voor eenduidig systeem voor de mogelijkheid van reductie van de minimum tijdbesteding.	loopt, in het kader van de harmonisering van hoofdstuk 4.
19-06-2014	AdG en MB-L	Heldere communicatie naar de betreffende bedrijven over de mogelijkheid tot certificatie en erkenning op basis van een versie van een document waarnaar bijlage C Rbk nog niet verwijst.	loopt.
19-06-2014	WdK	bestuur van SIKB laten nagaan hoe de procesgang met het ministerie van I&M (c.q. ILT) voor het vaststellen van (wijzigingen in) documenten kan worden verbeterd.	zie ook de actie voor MB-L uit de vergadering van 02-10-2014.

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
02-10-2014	WdK	uitwerken opzet presentatie financiële gevolgen wijzigingen in bestaande documenten.	
02-10-2014	MB-L	verzoek aan SIKB tot uitbreiden reikwijdte certificatieschema mechanisch boren.	
02-10-2014	WvG	opstellen voorstel voor onderzoek naar gevolgen lange vaartijden voor waterbodemmonsters.	
02-10-2014	AdG	het onderwerp kritieke afwijkingen in BRL SIKB 2000 agenderen.	
02-10-2014	JP en MB-L	nader overleg voeren over wat moet gebeuren om het knelpunt rond scholing in relatie tot de erkenningplicht (Bbk art. 15) weg te nemen.	discussie loopt.

